

تحلیل و بررسی پارادوکس در زبان فارسی با محوریت اشعار سید حسن حسینی

فریده دهقان^۱

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد ادبیات پایدار، دانشگاه شاهد تهران

چکیده

پارادوکس یا متناقض نما در واقع آوردن دو واژه یا دو معنی که به ظاهر متناقض و متضاد هستند، پارادوکس یا متناقض نما یکی از زیباترین و جذاب ترین آرایه های ادبی است که شاعر از این شگرد برای برجسته سازی و تأثیر بیشتر کلامش بر روی مخاطب سود می جوید. بیشترین کاربرد متناقض نما که به آن پارادوکس هم می گویند در اشعار شاعران سبک هندی و به خصوص اشعار صائب ویدل دهلوی است. این آرایه از مباحث زیبایی شناسی است که هرچند ساده به نظر می رسد اما ساختنش نیازمند توانایی و تسلط بسیار است و شاعران بسیاری تلاش کرده اند که دست به خلق این آرایه بزنند ولی متأسفانه تعداد کمی از آنها موفق بوده اند. تشخیص متناقض نما و تضاد ساده به نظر می رسد اما به علت نبود تعریف دقیق و مرز مشخص میان این دو در اکثر موارد اشتباه تشخیص داده می شوند. در این مقاله سعی شده است ضمن بیان و توضیح آرایه ی متناقض نما به بررسی و تحلیل آن در اشعار سید حسن حسینی نیز پردازیم.

واژه کلیدی: متناقض نما، پارادوکس، زبان فارسی، سید حسن حسینی، شعر